

VOORWOORD.

Een woord vooraf bij het de wereld ingaan van dit tweede bundeltje bescheiden over het geslacht van Everdingen, eens in het land van Vianen en Culemborgh zoo bekend. Wij wenschten de gegevens van het eerste deeltje uit te breiden met de uitkomsten van verdere onderzoekingen en ze dus ook voor andere beminnaars der genealogische wetenschap bruikbaar te maken.

Daarom begonnen wij met eene voortzetting van de gegevens over de oudere generaties. Ten andere herhaalden wij om der volledigheidswille, wat te vinden was over de van Everdingen's van af 1200—1400. Dat wij hiervoor Buchel en het Archief van den Hoogen Raad van Adel moesten raadplegen, zal ieder begrijpen, terwijl wij deze zooveel mogelijk vergeleken met de charters der archieven. Geraadpleegd werden de Rijksarchieven te 's-Gravenhage, te Utrecht en te Arnhem en stamboom archief v. d. H. R. v. Adel.

Ten derde vonden wij een geheel onbekenden tak der familie in de van Everdingen van Cleijenborgh, dien wij ook naspeurden en zooverre hij ons bekend werd, opteekenden.

Ten vierde wijdden wij onze aandacht aan den grooten stam, die te Vianen gevestigd was, kort bij het stamdorp Everdingen en welks leden schepenen, burgemeester en raadslieden van het regeerende huis waren, tot ze zich door de slagen van het lot gedreven, verspreidden.

Van af Arend van Everdingen, edelknape, anno 1360, loopt de stamreeks te Vianen door, naar Zoelmond en de leenakten-

boeken, de perkamenten bewijzen de juistheid van de stamreeks, opgegeven in den vaak afgebroken Buchel en in de lijsten in het H. R. v. A^s. archief.

Wij hebben alle verzamelde gegevens en hun oorsprong aangewezen. Het schiften, het aanwijzen der identiciteit vorderde veel tijd en wij meenen in dit werk ook, evenals in 't vorige, naar den eisch de herkomst van onze uitspraken gedocumenteerd te hebben.

In het eerste deel reeds wezen wij op de algemeene inzinking van vele familiën in het eerste tijdperk der reuzenworsteling met het groote en machtige Spanje. Wel was het verzet georganiseerd in versterkte steden, en stond men daar gereed alle verwoesting en aanval af te weren, maar het land van Vianen, Autena, Culemborgh, lag open en ondervond spoedig alle verderf van den strijd. De dorpen werden geplunderd, verwoest, uitgemergeld, door brandschatting en inlegering, en het was in het stamddorp Everdingen, in Vianen en elders zóó erg in 1580 „dat poirter nocte huysman dairin en mochte bliven” (1) De handel stond stil, de landbouw verliep, de pachten bleven uit, zoodat het natuurlijk is, dat de te Vianen gevestigde van Everdingen's gevoelige schokken kregen. De van Everdingen's, dáár de patriciers, verdwijnen van 't tooneel en voor den oppervlakkigen beschouwer of zoeker keeren zij er niet meer op terug.

Daarom wezen wij er ook terecht vroeger op (I blz. 11), hoe men in voor jaren uitgegeven groote werken dat niet terugvinden verhielp door een hoop genealogischen onzin op te dissen, waarbij men de getallen verlaatte. Hoe men daaraan kwam, is ons ook na zoeken duidelijk geworden en wij plaatsen links de beschrijving, zooals zij vroeger gegeven is en rechts hoe ze in werkelijkheid is. Men heeft eenvoudig namen gegrepen, die men naast een van Everdingen vond.

(1) In 1580 alles gevlucht. Zie Archief Culemburgh Hoofdstuk II n.º. 81.

Gerrit van Everdingen × *Margriet van Amerongen* enz. Zij weduwe sterft in 1651.

Johan Franszoon komt in het bezit der familiegoederen en stukken, behorende aan zijne familie van Cuylenburg, is ridder van Gelderland, in onderscheidene hooge betrekkingen geplaatst, huwde zijn nicht *Aleyda van Culemburg* vrouwe van Duivenvoorde. Zij sterft 1720.

Dirk Aerts van Everdingen, in 1724 meerderjarig × 30 Juni 1724. *Jannigje Herbertse van Amerongen*.

Peter van Muyswinkel.

Antonie v. M.	Claes v. M.
<i>Aert van Cuijlenburg</i> × 7 April 1719	<i>Gerit Frans v. Everdingen</i> , schepen × 31 Jan. 1675
Haesje van Muijswinkel.	Maria van Muijswinkel.
Aleijdis.	

In al de stukken, die wij gezien hebben over de bedoelde familie kwamen geene andere *van Amerongen's* of *van Culemburg's* in die tijdperken voor. De samensteller was dus voor een kleintje niet vervaard.

Wij hebben een langdurig onderzoek ingesteld en niet gerust voor wij voldoende gegevens hadden, bij al de schaarschte aan stukken uit dien tijd, om de oogenschijnlijk ten onder gegane van Everdingen's weer voor oogen te voeren. En wel in de kortbij gelegen streek 3 uren verder gelegen, waar reeds generaties van Everdingen gevestigd waren (I blz. 19) die nog verband hielden met de oude familie. Dâar was dus aanleiding om te zoeken, waar wij in al de archieven van vele plaatsen rondom gelegen geen spoor meer vonden. Wij vonden ze terug in Zoelmond en Beusichem. Sprak de familietraditie ook steeds in alle bescheiden desbetreffende, van eene afkomst uit Vianen en Everdingen, het onderzoek werd zeer bemoeijlikt door het ontbreken der doop- en sterfregisters uit de eerste helft der XVII eeuw te Vianen, Zoelmond, Beusichem en Everdingen. Maar wij vonden gewichtige aanwijzingen in andere registers, die ons vermoeden bevestigden. De gronden zullen ter plaatse aangegeven worden. Of wij hier en daar den ondergang van verschillende

registers in Vianen niet betreurd hebben, die onze gegevens zeer zeker dekken zouden, behoeft niet gevraagd. Wat er niet is kunnen wij niet geven. Wij verkeerden daarmede in het geval voorzien in de oude adelswetgeving. Recueil chronologique de tous les placcards etc. concernant titres de noblesse etc. de 1431—1785 Bruxelles 1785. Règlement de Marie Thérèse 23 Sept. 1769 bl. 63. „Si cependant arrivoit, que par des évènements de la guerre, par incendie ou quelque autre accident, les papiers ou archives eussent péri, desorte, que les descendents, de ceux, qui auraient essuijé ces malheurs, ne pussent produire de titres ou preuves littérales pour établir les affilliations, en ce cas on vérifiera la réalité des ces malheurs par des actes de notorité etc.

Zeer zeker hebben de van Everdingen's de wisselingen van het lot ondervonden, maar hebben zich in één, twee generaties weer kunnen herstellen.

Onze genealogische geschiedenis speelt hier voor een gedeelte in dat veelbewogen tijdvak onzer geschiedenis, waarin de landadel, verarmd en verspreid, zijne huizen ontvluchtte en toch evengoed den geweldigen strijd mede te vechten had voor het alles overheerschende beginsel, het verdrijven der vreemde macht, evengoed als de poirter der steden, de boer of de arbeider. Veel ging toen verloren, maar gelukkig heeft men al datgene kunnen redden, wat nu met zorg bewaard onder deskundig toezicht van zoo groote waarde is voor de lands geschiedenis niet alleen, maar ook voor de geschiedenis der voorname families, waarvan die der van Everdingen's er eene was in het Vianensche en Culemburger land.

Onzen dank aan de Heeren Rijksarchivarissen voor hunne hulp, aan de Gemeentebesturen van Vianen en Beusichem, maar vooral aan den heer Th. van Everdingen te den Haag voor zijn waardevollen steun.

ROERMOND.

A. F. VAN BEURDEN.